

Bevezetés

A Beyond Bullet Points. Using Microsoft® Office PowerPoint® 2007 to create presentations that inform, motivate, and inspire című könyv megírásával Cliff Atkinsonnak eredetileg az volt a célja, hogy az előadók új módszert kapjanak, amellyel hatékonyabban készíthetnek PowerPoint-prezentációkat. Ezt az eszközt, az NVV-t a szerző a prezentálás új megközelítésének nevezi. A könyv címét értelemszerűen fordítottuk a Ne vetíts vázlatot! fel-szólító mondattal, és rövidítettük az NVV betűszóval. A továbbiakban tehát az NVV helyett mindenütt az NVV-t használjuk.

A szerző maga először nem gondolta, hogy az NVV híre nem sokkal a könyv megjelenése után megjelenik a New York Times, a Wall Street Journal, és a Los Angeles Times címlapjain. Azóta az NVV iránti érdeklődés a könyv első kiadását az eladási listák élére emelte, egy alkalommal az Amazon.com könyveinek listáján is az előkelő negyedik helyen állt. Úgy tűnik, hogy az NVV belopja magát azoknak a felhasználóknak szívébe, akik szeretnének túllépni a PowerPoint-prezentációk szokásos felsorolásain, amelyek csapdába ejtik, egyben elidegenítik az előadókat és a hallgatóságot is.

A könyv gyakorlati útmutató, amelyet érdemes kéznél tartani, amikor PowerPoint-prezentációkon dolgozunk; nem mellékesen ötletforrásként is alkalmazható.

Aki egyszer kipróbálta az NVV-t, meggyőződhetett róla, hogy tényleg működik, és nem akar visszatérni a PowerPoint használatának korábbi módjához: az egyéni felhasználók praktikus, rendezett, összeszedett és fegyelmezett folyamatra lelnek, a vállalatok pedig elérhető, hatásos, hatékony és méretezhető módszertant kapnak. Az NVV manapság szinte minden szakterületen terjed, rendkívül változatos célokkal alkalmazzák. Segít megtervezni és lefolytatni a párbeszédet a hallgatósággal, és útmutatást ad, hogyan, hol és miért alkalmazzunk PowerPoint-prezentációt. Az utóbbi időben az NVV-vel kapcsolatban a „Hogyan csináljam?” kérdést felváltotta a „Hogyan vezessük be a cégnél?”, ami jelzi, hogy az új prezentációs szemlélet magasabb szinteket vett célba.

A könyv lehetőséget ad arra, hogy a kommunikációról alkotott általános elméletek megvalósulhassanak a gyakorlatban. Segíti a felhasználókat, hogy átjussanak a prezentációk tervezésének és felépítésének legnehezebb buktatóin. A könyv témája az NVV alkalmazása a PowerPoint segítségével, és az alkalmazás új szolgáltatásainak kiaknázása a grafikus tervezés folyamatának meggyorsításához és a próbálkozások eredményének biztosításához azok esetében, akik nem tervezők vagy technikai szakértők. A szerző feltételezi, hogy az Olvasó nem grafikus, és a PowerPoint programon kívül más grafikai alkalmazást nem ismer.

Az 1. fejezet egy, az újságok címdalára került NVV-bemutatót ismerteti. A 2. fejezet a kutatási eredmények alapján mutatja be, hogy miért működik az NVV ilyen eredményesen. A 3. fejezet lépésről lépésre ismerteti a folyamat kibontakozását, a 4...8. fejezetek egy közérthető példán keresztül lépésről lépésre mutatják be, hogyan kell az NVV-t alkalmazva létrehozni egy prezentációt. A 9. fejezetben pedig további példákat találunk. A 10. fejezet a prezentáció alatti előadói magatartást ismerteti.

A CD-mellékleten található a könyv 11. fejezete: ez egy egyszerű gyakorlatot ismerteti, amelynek segítségével bemutatható az NVV-megközelítés. Az A Függelék összefoglalja az egyes fejezetekben lefektetett alapszabályokat és az ott közölt ellenőrzőlistákat – ezt a függeléket az olvasó referencialistaként is használhatja. A B függelék a PowerPointnak azt a két nézetét ismerteti, melyekben a prezentációt célszerű előadni – azaz a Diavetítés nézetet és az Előadói nézetet. A C és a D függelék a prezentáció-készítés során használható szövegtípusokat ajánl.

A CD-melléklet a fentiekén túl tartalmazza a könyv teljes szövegét PDF-formátumban, angol és magyar nyelven egyaránt. Ezen kívül itt található meg az NVV alkalmazásához szükséges két segédeszköz, a BBP Story Template, más néven Címsorsablon, melyekkel létre lehet hozni a módszer alkalmazásához lényeges Word-dokumentumot, illetve a BBP Storyboard Formatter, más néven NVV-formázó, amelye az NVV-prezentációhoz használható PowerPoint-sablonok (mint érzékelhető, ezen eszközök eredeti és magyarított formában is rendelkezésre állnak).

A CD-mellékleten ajándék tartalom is van: a PowerPoint használatát ismertető könyvfejezetek (nem azonos anyagok angol és magyar nyelven), a Microsoft Press értelmező szótára angol nyelven és a SZAK Kiadó angol-magyar informatikai szótára.

Van egy új hardvereszköz, amelynek használatát a szerző meggyőződéssel ajánlja a prezentációkészítéshez, – ez a tábla-PC. Ez a speciális számítógép lehetővé teszi, hogy a tervező és az előadó közvetlenül a képernyőre írjon, segít a forgatókönyv gyors és hatékony elkészítésében, valamint új lehetőségeket biztosít a hallgatósággal való együttműködéshez. A tábla-PC már széles körben hozzáférhető, és ma az előadók számára kötelező eszköz. Cliff a könyv első kiadása után kezdte használni a tábla-PC-t, és mára saját NVV-praxisának központi elemévé vált – eszébe sem jutna prezentációt létrehozni vagy előadni nélküle.

Felmerült egy közösség iránti igény, amelyhez a felhasználók csatlakozhatnak, hogy további ismereteket szerezzenek az NVV-ről, és segíthessenek másoknak. A *www.beyondbulletpoints.com* kísérő webhelye kielégíti ezt az igényt.

*

A könyv magyar kiadásának gondolatát Smulovics Péter, a Microsoft Magyarország munkatársa vetette fel egy számtalan prezentációt felsorakoztató rendezvényen. Ötletét a kiadó jó néven vette, tekintettel arra, hogy munkatársainak ugyancsak van némi tapasztalata a prezentációkészítés és a PowerPoint alkalmazása terén. Ezek a tapasztalatok egybeesnek Cliff kritikai megállapításaival, melyek a PowerPoint-alkalmazás elterjedt módszereit illetik. Van Cliffnek egy, a könyvben többször emlegetett megállapítása: „A prezentáció ne az előadót szolgálja, hanem a hallgatóságot”. Ezt a konferenciák során „végigszenvedett” prezentációk sokasága alátámasztja.

Cliff könyve amerikai könyv, és ezért számolni kell azzal, hogy nálunk nincs minden úgy, mint Amerikában. Nálunk nem fordult még elő, hogy egy NVV-vel vagy hagyományos módszerrel prezentált perbeszédéről írtak volna az újságok, bár azt sem tudni, előfordult-e, hogy a bíróságon egyáltalán prezentáltak. Mindenesre már nálunk is vannak helyek és helyzetek, ahol a prezentálás már szinte kötelező: nagyvállalatok munkatékekezletei, termékbemutatók, előadások szakmai konferenciákon. Egyre több oktatási intézmény elvárja, hogy a hallgatók bizonyos szerepléseiken (diplomavédés, tudományos diákkör) vetítéssel kísérjék szavaikat. Így, ha a prezentálás még ritkább, mint Amerikában, de terjed. Így talán az sem káros, ha az a mozgalmoszerű kezdeményezés, amelyet a *www.beyondbulletpoints.com* képvisel, a magyar olvasókhöz is eljut.

Van azonban az Amerikától mért távolságnak két technikai jellegű következménye is. Az egyik a tábla-PC-nek szánt szerep. Ennek használata nálunk még messze nem annyira természetes, mint Cliff köreiben, és amikor Cliff azt írja: „ma az előadók számára kötelező eszköz”, nyilván nem Magyarországra gondol. A tapasztalataink viszont azt mutatják, hogy az ilyesmi hamar beszivárog hozzánk is, mindenestre nem árt, ha felkészülünk rá. Ettől függetlenül, azokon a helyeken, ahol a tábla-PC használatát taglalja a könyv, igyekeztünk lábjegyzetben olyan alternatívát is ajánlani, amely közelítően azonos eredményt ad.

A másik gond a hazai felhasználók számára az, hogy Cliff a könyvnek ezt a kiadását az Office 2007-re alapozta. Mind a kevesebb számú Word-feladat, mind a lényegesen többször igénybe vett PowerPoint-példa a 2007-es változatra alapozva szerepel. E rendszerekben készültek a könyv illusztrációi is. Úgy tűnik, ez nemcsak a magyarok számára okozhat gondot, ezért Cliff a www.beyondbulletpoints.com-on elhelyezett egy segédanyagot, amelynek az a rendeltetése, hogy áthidalja a két Office-verzió különbségét. Ez a segédanyag pdf-formátumban megtalálható a CD-mellékleten, vagy közvetlenül elérhető a http://www.beyondbulletpoints.com/public/2003_Instructions.pdf címen. Először úgy gondoltuk, hogy ezt az anyagot is lefordítjuk, azonban a szerkesztés során célszerűbbnek látszott, hogy azokon a helyeken, ahol Cliff „kattints ide-kattints oda” típusú utasításokat írt, lábjegyzetekben írjuk meg, hogy is néz ez ki PowerPoint 2003-ban. A Word tekintetében ilyen lábjegyzetre nemigen van szükség, azonban a 2003-as Office-szal rendelkező felhasználók nagyon figyeljenek arra, hogy a CD-ről mind a Wordhöz, mind a PowerPoint-hoz a 2003-as sablont töltsék le.

Itt szükséges megjegyezni, hogy Cliff a könyvében több helyen úgy nyilatkozott, hogy a Word és a PowerPoint ismeretét előfeltételnek tekinti. Ennek ellenére, különösen a ritkábban használatos PowerPoint-figurák esetében elég részletes kezelési utasításokat ad. A fordításban ezen nem változtattunk, de a 2003-as eltérések megmutatása során magunk is számítottunk az olvasó előképzettségére. Az esetlegesen túlzott optimizmus el-lensúlyozására mellékelünk a CD-n részleteket a SZAK Kiadó korábbi PowerPoint-könyveiből.

Ezt a bevezetőt Cliff eredeti bevezetőszövegének felhasználásával készítettük. Kihagytuk azokat a részeket, amelyek az angol nyelvű könyv első és második kiadása közötti különbségeket tárgyalták, hiszen a magyar olvasó az első kiadást valószínűleg nem ismeri. Ezen túl azonban,

úgy éreztük, azonosulni tudunk Cliff gondolataival, és – ha úgy tetszik – szájába adhatjuk a magyar olvasónak szóló specifikus témákat is. Méltányos azonban, hogy a bevezetőt Cliff eredeti gondolataival zárjuk. Íme:

*

Az NVV sokak számára a feje tetejére állítja a PowerPoint-prezentációkkal kapcsolatos hagyományos gondolkodásmódot, és szabadjára engedi az erőt, amely eddig is a szoftvereszközben, és a program felhasználói-ban rejtőzött. A könyv középpontjában valójában az egymással kommunikáló emberek állnak. A kommunikáció megvalósításához a széles körben elterjed szoftvereszköz alkalmazásával összeszedettséget, tisztaságot és elkötelezettséget találunk. Remélem, hogy az Olvasó felfedezi ezt a könyvben, és még sok mást, miközben saját bemutatóját készíti vagy adja elő, és *nem vetít vázlatot*.